

ONTWERP VAN DECREET TOT WIJZIGING VAN DE VLAAMSE CODEX DIERENWELZIJN VAN 17 MEI 2024

Samenvatting

De Vlaamse Codex Dierenwelzijn van 17 mei 2024 bevat een aantal bepalingen die verduidelijking of bijsturing vereisen. Voorliggend ontwerpdecreet komt hieraan tegemoet. Hiernaast voorziet het ontwerpdecreet bepalingen aangaande de administratieve sanctionering en bepalingen inzake de bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

MEMORIE VAN TOELICHTING

I. ALGEMENE TOELICHTING

A. Situering

Onderhavig wijzigingsdecreet kadert binnen het beleidsveld Dierenwelzijn. Het wijzigingsdecreet geeft o.a. invulling aan de operationele doelstellingen aangaande het realiseren van effectieve en passende sanctionering na overtredingen, zodat de dierenwelzijnsregelgeving beter wordt nageleefd en dierenmishandeling wordt voorkomen.

B. Inhoud

Probleemstelling en omgevingsanalyse

1. De Vlaamse Codex Dierenwelzijn van 17 mei 2024 bevat enkele taalkundige en vormelijke onvolkomenheden waardoor de reikwijdte van de bepalingen niet altijd voldoende duidelijk is.
2. De Vlaamse Codex Dierenwelzijn van 17 mei 2024 beperkt de mogelijkheden voor het opleggen of treffen van maatregelen om een einde te maken aan dierenwelzijnsovertredingen tot maatregelen die niet raken aan de grondrechten van de betrokkene en die geen dwingende toezichtrechten, waarbij het akkoord van de betrokkene niet vereist is, inhouden. Dergelijke maatregelen kunnen echter noodzakelijk zijn om adequaat te kunnen ingrijpen en het welzijn van de betrokken dieren te waarborgen. Verder ontbreekt in voormelde Codex de strafbaarstelling in geval van niet naleving van de opgelegde maatregelen, of het tenietdoen van uitgevoerde maatregelen.
3. In de Vlaamse Codex Dierenwelzijn van 17 mei 2024 ontbreekt de mogelijkheid om processen-verbaal elektronisch te ondertekenen, waardoor deze te weinig toekomstgericht is.
4. Een efficiënt bestraffingsbeleid is het essentiële sluitstuk van een degelijk handhavingsbeleid. Dit bestraffingsbeleid moet voldoende ontradend zijn en in verhouding staan tot de vastgestelde overtredingen. De Vlaamse Codex Dierenwelzijn van 17 mei 2024 voorziet verschillende mogelijkheden om tot een gepaste bestraffing te komen in geval van overtredingen. Deze mogelijkheden laten echter niet altijd voldoende flexibiliteit om kort op de bal te spelen, waardoor

de performantie van het handhavingsbeleid in het gedrang komt. Daarnaast zijn de voorziene bepalingen onvoldoende specifiek om de rechtszekerheid te garanderen.

5. De bepalingen aangaande de bescherming van persoonsgegevens, voorzien in de Vlaamse Codex Dierenwelzijn van 17 mei 2024, zijn onvoldoende robuust om volledige rechtszekerheid te garanderen.

Beleidsmaatregelen en doelstelling

Er worden een aantal taalkundige verbeteringen en inhoudelijke verduidelijkingen aangebracht om discussies over de reikwijdte van de Vlaamse Codex Dierenwelzijn van 17 mei 2024 uit te sluiten.

Om gepast te kunnen optreden in geval van overtredingen van de regelgeving, moeten de personen, bevoegd voor het toezicht op de naleving, maatregelen kunnen opleggen of uitvoeren, op maat van de individuele situatie. Daar het gaat om levende dieren, kan het nodig zijn om snel en ingrijpend op te treden, met het oog op het garanderen van het dierenwelzijn. Het kan dan ook noodzakelijk zijn om maatregelen die ingrijpen in grondrechten van de eigenaar van de dieren, of een dwingend karakter hebben, op te leggen of te nemen. Met artikel 14 van het ontwerp wordt deze mogelijk expliciet vermeld, waarbij de Vlaamse Regering gemachtigd wordt om een kader hiervoor te scheppen.

Tot op heden worden processen-verbaal en processen-verbaal van waarschuwing nat ondertekend. Er is echter een sterke trend naar digitalisering van een hele reeks processen, waarbij ook toepassingen ontwikkeld worden die voldoende beveiliging bieden voor het elektronisch ondertekenen van officiële documenten. Om de Vlaamse Codex Dierenwelzijn voldoende robuust te maken naar de toekomst toe, wordt in artikel 14 van het ontwerp de wettelijke basis voor het digitaal ondertekenen van processen-verbaal en processen-verbaal van waarschuwing voorzien.

De Vlaamse Codex Dierenwelzijn van 17 mei 2024 voorziet de mogelijkheid om een administratieve boete of een alternatieve sanctie op te leggen. Om enerzijds een lik-op-stukbeleid te kunnen voeren, en anderzijds de verhouding tussen de overtreding en de strafmaat te kunnen optimaliseren, wordt met de artikelen 13, 17 en 18 de mogelijkheid tot het opleggen van een administratieve transactie onder de vorm van een geldsom voorzien, waarbij de hieruit volgende inkomsten in het Dierenwelzijnsfonds terecht zullen komen. Tegelijk wordt de procedure voor het opleggen van een administratieve boete verfijnd om de rechtszekerheid te vergroten.

Met artikel 22 worden de bepalingen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens robuuster gemaakt.

Impactanalyse

De mogelijkheid voor bevoegde personen om, in geval van overtredingen van de dierenwelzijnsregelgeving, maatregelen op te leggen of uit te voeren die grondrechten beperken of dwingende toezichtrechten uitmaken, kan ingrijpen op de grondrechten van betrokkenen, zoals het eigendomsrecht en het beschikkingsrecht. Deze maatregelen zullen enkel opgelegd of uitgevoerd kunnen worden wanneer dit noodzakelijk is om een einde te maken aan de aantasting van het dierenwelzijn, veroorzaakt door het tekortschieten van de eigenaar in de naleving van de regelgeving, en wanneer het beoogde resultaat niet bereikt kan worden met minder ingrijpende maatregelen. Het gaat om maatregelen aangaande de huisvesting en verzorging van de dieren of het aantal dieren dat gehouden kan

worden. Er zal steeds een zorgvuldige afweging gemaakt worden tussen de grondrechten van de betrokkenen en het welzijn van de dieren, dat als een doelstelling van algemeen belang wordt beschouwd. De Vlaamse Regering zal het kader voor de toepassing van maatregelen die grondrechten beperken of dwingende toezichtrechten uitmaken, uitwerken, zodat de impact op grondrechten beperkt wordt tot het strikt noodzakelijke en de bedoelde maatregelen op transparante en proportionele wijze worden toegepast, zodat de rechtszekerheid van de betrokkenen wordt gegarandeerd.

Het invoeren van de mogelijkheid om een geldsom op te leggen vooraleer eventueel over te gaan tot administratieve beboeting zal uitsluitend tot gevolg hebben dat een aantal sanctiedossiers afgerond zal kunnen worden onder de procedure van de geldsom, in plaats van onder de administratief zwaardere procedure van de administratieve boete. Het valt te verwachten dat dit louter een verschuiving van de bron van de inkomsten tot gevolg zal hebben, maar geen impact zal hebben op de totale inkomsten. De mogelijkheid van het opleggen van een geldsom zal de toename van de werklast als gevolg van de invoering van de administratieve boetes wel enigszins beperken.

De bepalingen aangaande de gegevensbescherming ten slotte zorgen voor meer transparantie en een grotere rechtszekerheid voor de betrokken personen.

Voorliggend wijzigingsdecreet heeft geen bestuurlijke impact op de lokale en provinciale besturen, noch op Brussel.

Implementatie

De bepalingen aangaande de administratieve sanctieprocedure zullen in werking treden op 1 maart 2026.

Een aantal bepalingen van de Vlaamse Codex Dierenwelzijn van 17 mei 2024 treedt op een latere datum in werking. De wijzigingen aan deze bepalingen zullen op dezelfde datum in werking treden.

Voor de overige bepalingen wordt de standaardtermijn gehanteerd.

C. Totstandkomingsprocedure

Het wetgevingstechnisch en taalkundig advies met nr. 2025/236 werd geformuleerd op 26 juni 2025.

Het gunstig advies van de Inspectie van Financiën werd verleend op 23 juni 2025.

Het akkoord van de minister van Begroting werd verleend op 30 juni 2025.

1. Advies Vlaamse Toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens

Op de Vlaamse Regering van 14 juli 2025 werd voorliggend ontwerp van decreet principieel goedgekeurd (VR 2025 1407 DOC.0620), met het oog op het bekomen van het advies van de Vlaamse Toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens (VTC).

Op 24 juli 2025 verleende de VTC zijn advies (advies met nr. 2025/045) over voorliggend ontwerp van decreet. De VTC was van oordeel dat het voorgelegde ontwerp voldoende waarborgen zou kunnen bieden wat de bescherming van de persoonsgegevens van de betrokkenen betreft, op voorwaarde dat daarin volgende elementen bijkomend worden geïmplementeerd, inzonderheid:

- de rechtvaardigingsgrond toevoegen aan het ontwerp of de memorie;

- de verwerking van artikel 10 AVG-gegevens verantwoord in de memorie;
- de doeleinden duidelijk opnemen in het ontwerp of de memorie;
- een gegevensbeschermingseffectenbeoordeling uitvoeren;
- contractuele binding betreffende toegang tot persoonsgegevens voor betrokken personeelsleden;
- de opmerkingen onder randnummer 37 in verband met de categorieën van persoonsgegevens beantwoorden in de memorie;
- de bewaartermijnen verantwoorden.

De opmerkingen van de VTC werden verwerkt zoals hierna zal worden toegelicht:

- Rns. 13 + 14, p. 6: De VTC beveelt aan de rechtvaardigingsgrond toe te voegen aan het ontwerp of de memorie.

=> Reactie: Er is vooreerst sprake van een verwerking noodzakelijk voor de vervulling van een taak van algemeen belang die aan de verwerkingsverantwoordelijke is opgedragen (in casu dossierbeheer), en verder is er sprake van een verwerking die noodzakelijk is om te voldoen aan een wettelijke verplichting die op de verwerkingsverantwoordelijke rust (cf. artikel 6, lid 1, c) en e), AVG-Verordening). Zie ook de toelichting onder het artikel 21 van het ontwerp in voorliggende memorie (zie eerste alinea).

- Rn. 20, p. 7: De VTC vraagt de verwerking van artikel 10 AVG-gegevens te verantwoorden in de memorie.

=> Reactie: Voorliggend ontwerpdecreet voldoet aan de vereisten van het artikel 10 AVG, zoals ook wordt toegelicht in de memorie van toelichting onder het artikel 21 van het ontwerp. De betrokken gegevens waarvan sprake in artikel 10 AVG worden uitsluitend verwerkt door de personen, aangeduid in toepassing van artikel 64, §1, eerste lid, en 70, §2, van de Codex zoals gewijzigd met dit ontwerp, en de personen belast met de toepassing van artikel 33 van de Codex.

- Rn. 26, p. 8: De VTC vraagt de doeleinden van de gegevensverwerking duidelijk op te nemen in het ontwerp of de memorie.

=> Reactie: In antwoord hierop werden de doeleinden van de gegevensverwerking gedetailleerd en duidelijk opgenomen in de memorie van toelichting onder het artikel 21 van het ontwerp.

- Rns. 29-30, p. 9: De VTC vraagt na te gaan of het uitvoeren van een Gegevensbeschermingseffectenbeoordeling (GEB) al dan niet noodzakelijk is en meent dat dit wel het geval is.

=> Reactie: De VTC is meer concreet van oordeel dat het aangewezen is om een GEB op te maken, gelet op de door de VTC opgestelde lijst met verwerkingen waarvoor een Vlaamse Bestuursinstantie een GEB moet uitvoeren conform artikel 35, 4 AVG. Ze verwijst specifiek naar punt 3) van deze lijst waarin staat dat een GEB verplicht is wanneer op systematische wijze bijzondere categorieën van persoonsgegevens in de zin van artikel 9 van de AVG, evenals persoonsgegevens met betrekking tot strafrechtelijke veroordelingen of strafbare feiten zoals omschreven in artikel 10 van de AVG of gegevens van zeer persoonlijke aard worden uitgewisseld tussen meerdere verwerkingsverantwoordelijken. Dit is hier niet het geval.

- Rn. 37, p. 10: De VTC vraagt de opmerkingen onder randnummer 37 in verband met de categorieën van persoonsgegevens te beantwoorden in de memorie.

=> Reactie: Hierna volgt een overzicht van de bewuste opmerkingen van de VTC en de wijze waarop hiermee werd rekening gehouden:

a) Camerabeelden in slachthuizen: er dient volgens de VTC voor gezorgd te worden dat er zo min als mogelijk persoonsgegevens in beeld gebracht worden en enkel voor zover dit strikt noodzakelijk is. Er dient opgemerkt te worden dat

het ontwerp geen bepalingen in verband met de verwerking van camerabeelden in slachthuizen bevat, zodat deze opmerking buiten de scope van huidig ontwerp valt. Het spreekt echter voor zich dat zo min als mogelijk persoonsgegevens in beeld gebracht zullen worden en enkel voor zover dit strikt noodzakelijk is.;

b) De VTC vraagt de relevantie van nationaliteit en geslacht te verduidelijken. Enerzijds werd de noodzaak en doeleinde van de vermelding van de nationaliteit opgenomen in de memorie van toelichting onder het artikel 21 van het ontwerp. Anderzijds wordt zowel "geslacht" als "geboorteplaats" geschrapt uit het ontwerp;

c) De VTC vraagt te verduidelijken wat bedoeld wordt met een "identificatienummer". In het ontwerpdecreet wordt verduidelijkt dat het vooreerst gaat om "identificatienummers van dieren", hetwelk in de memorie van toelichting verder wordt verduidelijkt dat het gaat om deze identificatienummers van dieren, noodzakelijk om dieren individueel te kunnen identificeren en registreren in het kader van artikel 14 en voor de handhaving van de dierenwelzijnsregelgeving. Verder wordt ook gespecificeerd dat de "ordenummers van dierenartsen" bedoeld worden onder de categorieën van persoonsgegevens. Het ordenummer laat toe om in het kader van erkenningsdossiers voor inrichtingen voor dieren en handavingsdossiers te garanderen dat een dierenarts het recht heeft om de diergeneeskunde uit te oefenen en om een dierenarts individueel te kunnen identificeren als beoefenaar van het beroep;

d) De VTC vraagt te verduidelijken wat het verschil is tussen "veroordelingen" en "strafrechtelijke veroordelingen". In het ontwerpdecreet worden in antwoord hierop de woorden "veroordelingen en straffen" vervangen door de woorden "de sancties, andere dan strafrechtelijke veroordelingen". De Codex voorziet immers reeds de verwerking van gegevens over strafrechtelijke veroordelingen. Met deze aanpassing wordt ook de verwerking van gegevens over andere sancties dan strafrechtelijke veroordelingen mogelijk gemaakt. Zie voor meer uitleg de memorie van toelichting onder het artikel 21 van het ontwerp (zie vierde alinea, punt 6°).

e) Verder dient volgens de VTC verduidelijkt te worden wat de relevantie is van beschermingsstatuten van een persoon. De relevantie wordt toegelicht in de memorie van toelichting onder het artikel 21 van het ontwerpdecreet.

- Rn. 39, p. 10: De VTC stelt dat de toegang tot de gevraagde gegevens enkel kan open gesteld worden voor de taken en het werkgebied waar iedere medewerker voor bevoegd is, eventueel te garanderen met een contractuele verbintenis.

=> Reactie: Uiteraard is er steeds een contractuele verbintenis (hetzij statutair hetzij contractueel) teneinde als werknemer toegang te hebben tot persoonsgegevens. Het Vlaams Personeelsstatuut bevat daarnaast het kader van de rechten en verplichtingen van de Vlaamse personeelsleden, dat de vertrouwelijkheid van de persoonsgegevens waarmee de personeelsleden in contact komen tijdens hun opdrachten, garandeert.

- Rns. 46-47, p. 11-12: De VTC vraagt de bewaartermijnen te verantwoorden in de memorie.

=> Reactie: Het ontwerp bevat geen bepalingen aangaande de bewaartermijnen van persoonsgegevens zodat deze opmerking buiten de scope van het ontwerp valt.

- Rn. 48-49, p. 12: Het ontwerp bevat luidens de VTC geen bepalingen over de juistheid en actualisering van de persoonsgegevens. De VTC beveelt aan dat de verwerkingsverantwoordelijke hiertoe de nodige maatregelen neemt.

=> Reactie: De verplichting dat de persoonsgegevens juist moeten zijn en zo nodig moeten worden geactualiseerd, vloeit voort uit artikel 5, lid 1, d) AVG-Verordening, en rust op het Departement Omgeving als gegevensverwerkingsverantwoordelijke in de zin van de AVG. Voor unieke identificatie van betrokkenen gebruikt het Departement Omgeving bovendien

het rijksregisternummer en vraagt het de actuele gegevens op bij het rijksregister.

- Rn. 52, p. 12: De VTC is van oordeel dat het aanbevolen is om het ontwerp aan te vullen met de verplichting om de vermeldingen zoals bedoeld in randnummer 51, zodat de betrokkenen goed geïnformeerd worden over de verwerking van hun persoonsgegevens en het voor de betrokkenen duidelijk is wat hun rechten zijn en tot wie zij zich moeten richten voor de uitoefening van hun rechten.

=> Reactie: Op de website van de entiteit bevoegd voor dierenwelzijn binnen het Departement Omgeving wordt een uitgebreide privacyverklaring gepubliceerd waarin onder meer bepalingen opgenomen worden inzake de rechten van betrokkenen zoals het recht van inzage en het recht op rectificatie.

2. Advies afdeling Wetgeving van de Raad van State:

De afdeling Wetgeving van de Raad van State verstrekke betreffende dit ontwerp van decreet haar advies nr. 78.170/3 op 30 oktober 2025. De Raad maakte in haar advies de hierna volgende opmerkingen:

- Rn. 3, p. 4: De Raad stelt voor om af te zien van de ontworpen wijziging van het artikel 3, 13° en 16° van de Codex, en om in de plaats hiervan in het bestaande artikel 3, 13° en 16°, van de Codex de woorden "*die voldoet aan de bepalingen van dit decreet en van de uitvoeringsbesluiten ervan*" telkens op te heffen en om in artikel 17 van de Codex te bepalen dat honden- en kattenkwekerijen enkel honden en katten kunnen verhandelen die afkomstig zijn uit nesten van andere kwekerijen, wanneer die andere kwekerijen zelf voldoen aan de bepalingen van de Codex en van de uitvoeringsbesluiten ervan.

=> Reactie: De zinsnede werd geschrapt zoals geadviseerd door de Raad van State. De gesuggereerde aanvulling in artikel 17 werd evenwel niet doorgevoerd juist omdat dit reeds geregeld wordt in het artikel 19/5 van het Koninklijk Besluit van 27 april 2007 'houdende erkenningsvoorwaarden voor inrichtingen voor dieren en de voorwaarden inzake de verhandeling van dieren'.

- Rn. 4, p. 5: De Raad van State stelt dat de zin "*Het gastgezin maakt onderdeel uit van het dierenasiel.*" net zo goed door de Vlaamse Regering kan worden bepaald, ter uitvoering van de delegatie in het huidige artikel 18, derde lid, van de Codex. Indien ze toch behouden wordt, zou ze omwille van de rechtszekerheid gepreciseerd moeten worden.

=> Reactie: Er wordt geopteerd om de bewuste bepaling te schrappen in het decreet, juist omdat eenzelfde bepaling reeds voorkomt op besluitniveau, en wel in het artikel 26/12 van het Koninklijk Besluit van 27 april 2007 'houdende erkenningsvoorwaarden voor inrichtingen voor dieren en de voorwaarden inzake de verhandeling van dieren'.

- Rn. 5, p. 6: De Raad van State raadt aan om in de memorie van toelichting bij de artikelen 5, 6, 2°, en 13, 2°, van het ontwerp te willen verduidelijken dat de artikelen 11 tot 14 van de wet van 16 mei 2003 en de artikelen 76, eerste en tweede lid, en 76/2, 12°, van de Vlaamse Codex Overheidsfinanciën van 29 maart 2019 onverkort van toepassing blijven en dat met de ontworpen machtiging een aanvulling of verdere specificering van die bepalingen wordt beoogd.

=> Reactie: De memorie wordt in die zin aangepast.

- Rn. 6, p. 6: De Raad van State stelt voor dat in artikel 6, 1°, van het ontwerp beter wordt geschreven "*en de procedure voor de beoordeling van de aanvraag*" in plaats van "*en de beoordeling van de aanvraag*".

=> Reactie: Artikel 6, 1°, van het ontwerp wordt in die zin aangepast.

- Rn. 8, p. 7: De Raad van State vraagt om de uitzondering op het verbod op de verhandeling bij de koper thuis en wel naar aanleiding van de verkoop op afspraak in het kader van regelmatig voorkomende transacties tussen professionelen, ter wille van de rechtszekerheid in het artikel 27, eerste lid, van de Codex zelf op te nemen, in plaats van louter in de memorie van toelichting.

=> Reactie: Artikel 27, eerste lid, van de Codex wordt in die zin aangepast.

- Rn. 9, p. 8: De Raad van State raadt aan om enkele voorbeelden op te nemen in de memorie van toelichting bij het artikel 8, 2°, van het ontwerp.

=> Reactie: De memorie wordt in die zin aangevuld.

- Rn. 11, p. 8: De Raad van State raadt aan om enkele voorbeelden op te nemen in de memorie van toelichting aangaande het ontworpen artikel 64, §2/1, eerste lid, van de Codex (artikel 14, 2°, van het ontwerp).

=> Reactie: De memorie wordt in die zin aangevuld.

- Rn. 12.1, p. 9: Aangaande het ontworpen artikel 64, §2/1, tweede lid, 1°, van de Codex (artikel 14, 2° van het ontwerp) stelt de Raad van State dat de betreffende delegatie aan de Vlaamse Regering in voldoende mate nader omschreven dient te worden en dit in de ontworpen bepaling zelf.

=> Reactie: De betreffende delegatie aan de Vlaamse Regering wordt gespecificeerd in die zin dat nu bepaald wordt dat het gaat om "*maatregelen aangaande de huisvesting en verzorging van de dieren of het aantal dieren dat gehouden kan worden*".

- Rn. 13, p. 10: Aangaande het ontworpen artikel 64, §2/1, derde lid, van de Codex (artikel 14, 2° van het ontwerp) stelt de Raad van State dat uit de ontworpen bepaling niet kan worden afgeleid dat het niet nakomen of het teniet doen van de betrokken maatregelen strafbaar is. Mede gelet op het strafrechtelijke legaliteitsbeginsel, moet dit zo uitdrukkelijk in de ontworpen bepaling worden bepaald.

=> Reactie: De betreffende specificering wordt in het derde lid van artikel 64, §2/1, van de Codex zoals geadviseerd door de Raad doorgevoerd.

- Rn. 14.1, p. 11: Aangaande het artikel 14, 4° van het ontwerp benadrukt de Raad van State dat het enerzijds wel mogelijk is dat die bevoegde buitenlandse autoriteiten meldingen kunnen doen aan de leden van de federale en lokale politie en de aangewezen personeelsleden van het departement Omgeving, die vervolgens zelf de nodige vaststellingen doen en die opnemen in een proces-verbaal. Ze uit evenwel de bezorgdheid dat de woorden "*op basis van een melding*" de indruk kunnen doen ontstaan dat geen eigen vaststelling meer vereist zou zijn door de leden van de federale en lokale politie en de aangewezen personeelsleden van het departement Omgeving en dat het opnemen van de melding van de bevoegde autoriteit in het proces-verbaal zou volstaan.

=> Reactie: In antwoord hierop werden de woorden "*na vaststellingen*" toegevoegd in het door het voorliggend ontwerp gewijzigd artikel 64, §4, tweede lid, van de Codex.

- Rn. 14.2, p. 12: De Raad van State raadt aan om de definitie in het ontworpen artikel 64, §4, eerste lid, van de Codex te beperken tot een aantal van die gebieden van verordening (EU) 2017/625 die nauwer aansluiten op het dierenwelzijn.

=> Reactie: De door de Raad van State gesuggereerde beperking in de definitie van "*bevoegde autoriteit*" werd doorgevoerd.

- Rn. 15, p. 13: De Raad van State stelt vooreerst dat in de ontworpen paragraaf 5 van artikel 64 de verwijzing naar de personen vermeld in paragraaf 1, eerste lid, 1°, moet worden weggelaten aangezien dit reeds geregeld wordt door het artikel 29, §1, eerste lid, van het Wetboek van Strafvordering. Verder, wat betreft de verplichting voor de leden van de federale en lokale politie om een afschrift van het proces-verbaal te bezorgen aan de personeelsleden van het departement Omgeving die zijn aangesteld om een administratieve geldboete op te leggen of een alternatieve sanctie of een geldsom voor te stellen, kan volgens de Raad van State een beroep op de impliciete bevoegdheden worden aanvaard.

=> Reactie: De door de Raad van State geadviseerde aanpassing werd doorgevoerd. Dit wil zeggen dat de verwijzing naar de personen, vermeld in punt 1° van artikel 64, §1, eerste lid, werd weggelaten.

- Rn. 16, p. 14: De Raad van State adviseert om in het ontworpen artikel 64, §6, derde lid, 3°, van de Codex (artikel 14, 6°, van het ontwerp) aan de in het proces-verbaal van waarschuwing op te nemen vermeldingen toe te voegen dat het proces-verbaal van overtreding ook wordt bezorgd aan de personeelsleden vermeld in het ontworpen artikel 70, §2.

=> Reactie: De door de Raad van State geadviseerde toevoeging wordt doorgevoerd.

- Rn. 17-18, p. 14-15: De Raad van State stelt dat aangaande het ontworpen artikel 69/1, §1, eerste en tweede lid, van de Codex (artikel 16 van het ontwerp) dergelijke verplichtingen niet zonder meer door het Vlaamse Gewest kunnen worden opgelegd aan de procureur des Konings, waardoor de ontworpen bepaling dan ook anders moet worden geredigeerd.

=> Reactie: De verschillende door de Raad van State gesuggereerde alternatieve tekstformuleringen inzake het ontworpen artikel 69/1, §1, eerste en tweede lid, van de Codex (artikel 16 van het ontwerp) worden overgenomen.

- Rn. 19, p. 16: Aangaande het ontworpen artikel 69/1, §2, van de Codex (artikel 16 van het ontwerp) doet de Raad van State de volgende voorstellen: a) uitdrukkelijk bepalen dat het protocol moet worden goedgekeurd door de Vlaamse Regering, b) voorzien in de bekendmaking van het protocol, c) aan de elementen die in het protocol moeten voorkomen ook de kennisgeving van de misdrijven aan het openbaar ministerie vermelden, evenals de gevallen waarin en de voorwaarden waaronder het openbaar ministerie alsnog kan beslissen tot de strafrechtelijke afhandeling, en d) voorzien in het verval van de strafvordering voor de misdrijven die overeenkomstig het beoogde protocol administratief worden vervolgd.

=> Reactie: De verschillende door de Raad van State gesuggereerde aanvullingen inzake het ontworpen artikel 69/1, §2, van de Codex worden overgenomen.

- Rn. 20, p. 17: De delegatie aan de Vlaamse Regering, zoals vermeld in het ontworpen artikel 70, §2, tweede lid, van de Codex (artikel 17 van het ontwerp),

dient luidens de Raad vooreerst gepreciseerd te worden en daarnaast beter aan het einde van het ontworpen artikel 70 te worden geplaatst.

=> Reactie: De nodige aanpassingen worden doorgevoerd. Dit wil zeggen dat enerzijds de delegatie in artikel 70, §2, tweede lid, van de Codex geschrapt wordt en hernomen wordt in de nieuwe paragraaf 7 van artikel 70. Daarnaast wordt deze delegatie eveneens gepreciseerd.

- Rn. 21, p. 17: De Raad van State ging akkoord met het voorstel om in het ontworpen artikel 70, §4, derde lid, van de Codex (artikel 17 van het ontwerp) de zinsnede "*schorst de administratieve sanctieprocedure, vermeld in paragraaf 2*" te vervangen door de zinsnede "*schorst de procedure tot het opleggen van een administratieve geldboete op*", en dit aangezien de eerdere formulering tot verwarring kon leiden.

=> Reactie: De voorgestelde aanpassing wordt doorgevoerd.

- Rn. 22, p. 17: De Raad van State adviseert om in de artikelen 19, 1°, en 20, 2°, van het ontwerp "*artikel 70, § 3*" te schrijven in plaats van "*artikel 70, §2*".

=> Reactie: De voorgestelde correcties worden doorgevoerd.

- Rn. 23, p. 18: De Raad van State adviseert om in het ontworpen artikel 76, § 1, tweede lid, 17°, van de Codex (artikel 22, 1°, van het ontwerp) de zinsnede "*de personen die betrokken zijn bij een van de inrichtingen, vermeld in artikel 17*" te vervangen door de volgende zinsnede: "*de personen die verbonden zijn aan een van de inrichtingen, vermeld in artikel 17*".

=> Reactie: De voorgestelde aanpassing wordt doorgevoerd.

- Rn. 24, p. 18: Aangaande het ontworpen artikel 76, §1, tweede lid, 20°, van de Codex (artikel 22, 1°, van het ontwerp) adviseert de Raad om beter gewag te maken van "*de personen bedoeld in artikel 32*" in plaats van "*de personen die betrokken zijn bij de registratieprocedure, vermeld in artikel 32*".

=> Reactie: De voorgestelde aanpassing wordt doorgevoerd.

- Rns. 25-25.1-25.2-25.3, p. 20-21: De Raad van State is van mening dat niet alle essentiële elementen van de verwerking van persoonsgegevens geregeld worden in artikel 76 van de Codex.

=> Reactie: In antwoord hierop verwijzen we naar de uitvoerige toelichting op het advies van de VTC onder punt I.C.1 van voorliggende memorie aangaande de gelijkaardige opmerkingen van de VTC.

- Rn. 27, p. 20-21: Aangaande het artikel 26 van het ontwerp, die de datum van inwerkingtreding regelt, raadt de Raad van State het volgende aan: a) de verwijzing naar artikel 7 van het ontwerp in artikel 26, eerste lid, van het ontwerp, weg te laten (ten voordele van een inwerkingtreding volgens de gebruikelijke regeling), en b) te verwijzen naar artikel 13, in plaats van naar artikel 13, 1° en 2°. Verder gaat de Raad akkoord met de opheffing van artikel 86, 7°, van de Codex.

=> Reactie: De voorgestelde (tekstuele) aanpassingen worden doorgevoerd.

II. Toelichting bij de artikelen

Artikel 1

Het eerste artikel bepaalt dat dit decreet een gewestaangelegenheid regelt.

Artikel 2

Dit artikel brengt een taalkundige verbetering aan in de definities van hondenkwekerij en kattenkwekerij.

Daarnaast wordt om legistieke redenen de definitie van een gastgezin verplaatst van artikel 18 van de Vlaamse Codex Dierenwelzijn (hierna: de Codex) naar artikel 3. Tegelijk wordt de definitie verduidelijkt, zodat er geen twijfel over kan bestaan dat het gaat om elke natuurlijke persoon die op initiatief van een dierenasiel dieren opvangt op een andere plaats als het dierenasiel zelf.

Artikel 3

Dit artikel wijzigt artikel 17, §2, van de Codex zodat er geen twijfel over kan bestaan dat de Vlaamse Regering eveneens voorwaarden aangaande de verzorging van de dieren kan opnemen in de erkenningsvoorwaarden voor hondenkwekerijen, kattenkwekerijen, dierenasielen, dierenpensions, handelszaken voor dieren en dierentuinen.

Artikel 4

De definitie van een gastgezin wordt om legistieke redenen geschrapt in artikel 18 van de Codex.

Artikel 5

De Codex voorziet in zijn artikelen 19, 23 en 63 verschillende subsidieregelingen. Deze lopen echter niet gelijk. Zo ontbreekt in artikel 19 een uitdrukkelijke machtiging aan de Vlaamse Regering om, voor wat betreft de subsidies voor dierenasielen, eveneens de wijze van verantwoording van de subsidies en de controle op de naleving van de subsidievoorwaarden te bepalen. Artikel 5 van het ontwerp zet dit recht, zodat enerzijds het duidelijk is dat eventueel misbruik van subsidies kan gecontroleerd worden, en anderzijds artikel 19 van de Codex in lijn wordt gebracht met de artikelen 23 en 63. Deze bepaling beoogt een aanvulling van de artikelen 11 tot 14 van de wet van 16 mei 2003 'tot vaststelling van de algemene bepalingen die gelden voor de begrotingen, de controle op de subsidies en voor de boekhouding van de gemeenschappen en de gewesten, alsook voor de organisatie van de controle door het Rekenhof', en de artikelen 76, eerste en tweede lid, en 76/2, 12°, van de Vlaamse Codex Overheidsfinanciën van 29 maart 2019, die onverkort van toepassing blijven.

Artikel 6

De Codex voorziet in zijn artikelen 19, 23 en 63 verschillende subsidieregelingen. Deze lopen echter niet gelijk. Zo ontbreekt in artikel 23 een uitdrukkelijke machtiging aan de Vlaamse Regering om, voor wat betreft subsidies in de landbouwsector, eveneens de regels voor de procedure voor het beoordelen van de aanvragen en de procedure voor een eventuele terugvordering te bepalen. Artikel 6 van het ontwerp zet dit recht, zodat enerzijds het duidelijk is dat een degelijke beoordeling van de subsidieaanvragen kan gebeuren en, in geval van misbruik, subsidies kunnen teruggevorderd worden, en anderzijds artikel 23 van de Codex in lijn wordt gebracht met de artikelen 19 en 63. Deze bepaling beoogt een aanvulling van de artikelen 11 tot 14 van de wet van 16 mei 2003 'tot vaststelling van de algemene bepalingen die gelden voor de begrotingen, de controle op de subsidies en voor de boekhouding van de gemeenschappen en de gewesten, alsook voor de organisatie van de controle door het Rekenhof', en de artikelen 76, eerste en tweede lid, en 76/2, 12°, van de Vlaamse Codex Overheidsfinanciën van 29 maart 2019, die onverkort van toepassing blijven.

Artikel 7

Artikel 12, eerste lid, van de wet van 14 augustus 1986 betreffende de bescherming en het welzijn der dieren, dat werd opgeheven door de Codex, voorzag, naast het verbod op de verhandeling van dieren op de openbare weg of markten, ook een verbod op de verkoop aan huis (leurhandel), tenzij het initiatief uitging van de koper. Dit verbod werd niet overgenomen bij de opmaak van de Codex. Het spreekt echter voor zich dat leurhandel enerzijds zou leiden tot impulsaankopen en anderzijds onvoldoende garanties kan bieden voor het welzijn van de aangeboden dieren, zodat duidelijk is dat het hier om een vergetelheid gaat. Met dit artikel wordt deze vergetelheid hersteld, door aan artikel 27, eerste lid, van de Codex het verbod op leurhandel toe te voegen. Verkoop op afspraak in het kader van regelmatig voorkomende transacties tussen professionelen, valt niet onder dit artikel gezien het hier niet om leurhandel gaat.

Artikel 8

De Vlaamse Regering kan luidens artikel 31 van de Codex voorwaarden opleggen aan de verhandeling van dieren met het doel hen te beschermen en hun welzijn te verzekeren. De elementen waarop die voorwaarden betrekking kunnen hebben, worden middels artikel 8 van het ontwerpdecreet uitgebreid met "de persoon of inrichting van herkomst", "het kweken van dieren" (bv. dieren verkregen door inteelt, of dieren met bepaalde erfelijke gebreken niet of niet ongesteerd in de handel laten brengen) en "de instanties of personen waaraan de dieren worden verkocht". Dit gebeurt onder andere teneinde tegemoet te komen aan een advies van de Raad van State, met nr. 77.056/3 van 8 oktober 2024.

Artikel 9

Artikel 33, §2, van de Codex machtigt de Vlaamse Regering om de regels voor het certificaat van goedkeuring voor wegvervoermiddelen te bepalen. Artikel 9 verduidelijkt dat het hierbij gaat om de regels voor het aanvragen, uitreiken, schorsen en intrekken van het certificaat.

Artikel 10

Artikel 34 van de Codex verwijst naar de Wereldpostconventie. Die wordt echter regelmatig herzien, waardoor de huidige verwijzing in de Codex reeds achterhaald is. Om de Codex toekomstbestendig te maken, wordt de tekst van het decreet gewijzigd zodat de Wereldpostconventie, zoals van kracht op de dag van de verzending of bestelling van de dieren, van toepassing is op de verzending van dieren per post of postpakketdienst.

Artikel 11

Artikel 39, §3, tweede lid, 2°, van de Codex machtigt de Vlaamse Regering om de regels voor het getuigschrift van vakbekwaamheid voor het slachten van dieren buiten de erkende slachthuizen vast te stellen. Artikel 11 verduidelijkt dat het hierbij gaat om de regels voor het aanvragen, uitreiken, schorsen en intrekken van het getuigschrift.

Daarnaast brengt artikel 11 twee taalkundige verbeteringen aan in de eerste en tweede paragraaf van artikel 39, en wordt het geciteerde opschrift van het decreet van 22 december 2006 gecorrigeerd.

Artikel 12

In artikel 40, §1, eerste lid, van de Codex wordt een taalkundige verbetering aangebracht.

Artikel 13

Artikel 17 van dit decreet voegt de betaling van een geldsom (administratieve transactie) in artikel 70 van de Codex als bijkomende mogelijke administratieve sanctie. Met dit artikel 13 wordt ervoor gezorgd dat de opbrengsten van deze geldsommen terecht komen in het Vlaamse Dierenwelzijnsfonds. Om legistische redenen wordt de betrokken paragraaf in zijn geheel vervangen.

De Codex voorziet in zijn artikelen 19, 23 en 63 verschillende subsidieregelingen. Deze lopen echter niet gelijk. Zo ontbreekt in artikel 63 een uitdrukkelijke machtiging aan de Vlaamse Regering om, voor wat betreft subsidies voor wetenschappelijk onderzoek, het uitvoeren van maatregelen met een gunstig effect op het dierenwelzijn en het uitvoeren van projecten in het kader van het klimaatbeleid, eveneens de regels voor het beoordelen van de aanvragen en de procedure voor een eventuele terugvordering te bepalen. Artikel 13 van het ontwerp zet dit recht, zodat enerzijds het duidelijk is dat een degelijke beoordeling van de subsidieaanvragen kan gebeuren en, in geval van misbruik, subsidies kunnen teruggevorderd worden, en anderzijds artikel 63 van de Codex in lijn wordt gebracht met de artikelen 19 en 23. Deze bepaling beoogt een aanvulling van de artikelen 11 tot 14 van de wet van 16 mei 2003 'tot vaststelling van de algemene bepalingen die gelden voor de begrotingen, de controle op de subsidies en voor de boekhouding van de gemeenschappen en de gewesten, alsook voor de organisatie van de controle door het Rekenhof', en de artikelen 76, eerste en tweede lid, en 76/2, 12°, van de Vlaamse Codex Overheidsfinanciën van 29 maart 2019, die onverkort van toepassing blijven.

Artikel 14

Met dit artikel wordt vooreerst paragraaf 2, zevende lid, van artikel 64 van de Codex ondergebracht in een nieuwe paragraaf 2/1. Deze bepaling wordt aangevuld met een machtiging aan de Vlaamse Regering om de maatregelen aangaande de huisvesting en de verzorging, en het aantal te houden dieren, en die door de personen, aangeduid in artikel 64, §1, van de Codex, kunnen opgelegd of uitgevoerd worden, te bepalen. Om de aantasting van het welzijn van de betrokken dieren te stoppen en de naleving van de regelgeving af te dwingen, kan het immers nodig zijn om maatregelen op te leggen of te nemen die raken aan de grondrechten van de eigenaar of dwingende toezichtrechten uitmaken, zoals het afbouwen van het dierenbestand, het verplicht omheinen van de tuin met het oog op het verlenen van meer bewegingsvrijheid aan bijvoorbeeld honden of het opleggen van bepaalde verplichtingen of het uitvoeren van dwingende toezichtrechten opdat de verzorging van een dier overeenkomt met de verzorging zoals een normaal, zorgvuldig en vooruitziend eigenaar dit zou doen. Uiteraard vallen maatregelen die er louter uit bestaan om naleving van de regelgeving af te dwingen (bv. het verplicht laten steriliseren van katten en het identificeren en registreren van honden/katten), en maatregelen die niet raken aan de grondrechten van de betrokkene (bv. het vorderen van een dierenarts of een hoefsmid, het permanent ter beschikking stellen van water, het voorzien van een zachte en comfortabele ligplaats, het kappen van de hoeven van een paard, tandverzorging bij een dier, castratie-sterilisatie van een dier om verwaarlozing ingevolge van proliferatie te vermijden) niet onder deze categorie.

Uit de samenlezing van de verschillende bepalingen van de Codex blijkt onvoldoende duidelijk dat ook het niet uitvoeren van de maatregelen, opgelegd door de personen aangeduid in artikel 64, §1, eerste lid, van de Codex, of het tenietdoen van de maatregelen, getroffen door deze personen, bestraft kan worden met de straffen voorzien in de artikelen 66 en 67 van de Codex. Met dit artikel wordt expliciet aangegeven dat opgelegde maatregelen moeten uitgevoerd worden, en dat genomen maatregelen niet tenietgedaan mogen worden. In samenlezing met de artikelen 66 en 67 van de Codex, die bepalen dat straffen opgelegd kunnen worden bij overtredingen van de Codex of zijn uitvoeringsbepalingen, volgt hieruit dat het niet uitvoeren van opgelegde maatregelen of het tenietdoen van genomen maatregelen strafbaar is. Uiteraard blijven de bevoegde personen die de maatregelen hebben opgelegd of getroffen ook bevoegd om eerder opgelegde of getroffen maatregelen te wijzigen of op te heffen.

Heel wat dieren worden naar het buitenland vervoerd, onder meer om daar geslacht te worden. De regels voor dit vervoer zijn vervat in een Europese verordening, en zijn identiek binnen de hele Europese Unie. Bevoegde autoriteiten van het land van bestemming merken bij aankomst van de dieren regelmatig zaken op die erop wijzen dat op Vlaams grondgebied overtredingen van de betreffende verordening werden begaan, zoals het vervoer van dieren die niet geschikt zijn voor transport. Deze zaken worden gemeld aan het Departement en meer bepaald de afdeling Dierenwelzijn. Deze autoriteiten hebben weliswaar niet de bevoegdheid om officiële vaststellingen van overtredingen op Vlaams grondgebied te doen, maar zijn, gelet op hun bevoegdheid ter zake op hun eigen grondgebied en hun expertise, een betrouwbare bron van meldingen. Om deze reden voorziet de Codex in artikel 64, §4, dat deze meldingen na onderzoek als basis voor een proces-verbaal kunnen gebruikt worden. Daar de bestaande formulering twijfel laat bestaan over de eventuele bevoegdheid van bevoegde autoriteiten van andere landen voor het vaststellen van overtredingen op Vlaams grondgebied, wordt de formulering verduidelijkt, zonder dat de inhoud van de bepaling gewijzigd wordt. Voor de duidelijkheid wordt ook een definitie van bevoegde autoriteit ingevoegd.

Artikel 64, §5, van de Codex voorziet een verschillende regeling voor het bezorgen van processen-verbaal aan het Openbaar Ministerie al naargelang het proces-verbaal werd opgesteld door de leden van de federale of lokale politie, dan wel door personeelsleden van het Departement. Met dit wijzigingsdecreet wordt ernaar gestreefd dit te uniformiseren. Daarnaast blijkt in praktijk dat, doordat, enerzijds klachten vaak zowel bij het Departement als bij de politie worden ingediend, en, anderzijds, het Departement niet op de hoogte is van de processen-verbaal, opgesteld door de politie, het te vaak gebeurt dat de inspecteurs van het Departement onvoldoende zicht hebben op de totaliteit van het dossier van een betrokkene, waardoor niet enkel niet gegarandeerd kan worden dat gepast wordt opgetreden, maar ook niet dat de overtreder geen twee keer wordt geverbaliseerd voor dezelfde overtreding. Om deze redenen wordt nu voorzien dat alle processen-verbaal, ongeacht de verbalisant, aan het Openbaar Ministerie worden bezorgd, en dat tegelijkertijd een afschrift wordt bezorgd aan de personen, aangeduid voor de afhandeling van de administratieve sanctieprocedure. Hierbij wordt in de Codex niet expliciet voorzien dat de processen-verbaal, opgesteld door de politie, aan het Openbaar Ministerie moeten bezorgd worden aangezien dit reeds geregeld is in artikel 29, § 1, eerste lid, van het Wetboek van Strafvordering. Tevens wordt de procedure in geval geen gevolg wordt gegeven aan een proces-verbaal van waarschuwing in lijn gebracht met deze aanpassing.

Tot slot wordt een nieuwe paragraaf 6/1 ingevoegd, die toelaat dat processen-verbaal en processen-verbaal van waarschuwing ondertekend worden met een gekwalificeerde elektronische handtekening. Hiermee wordt de Codex aangepast aan de digitale evolutie en toekomstbestendiger gemaakt.

Artikel 15

Artikel 15 van het ontwerp wijzigt artikel 66 van de Codex en brengt deze legistiek in lijn met het ontworpen artikel 70, §3, eerste lid, middels artikel 17 van voorliggend ontwerp.

Artikel 16 en 17

Artikel 70 van de Codex behandelt zowel de strafrechtelijke als de administratieve sanctieprocedure. Hierdoor is het artikel moeilijker leesbaar. Om deze reden worden de procedures met artikel 16 en 17 van dit decreet opgesplitst.

Artikel 16

Dit artikel voegt een nieuw artikel 69/1 in de Codex, waarin de paragrafen 3 en 4 van artikel 70 van de Codex worden geïncorporeerd, en de procedure in het kader van het strafrechtelijke spoor wordt vastgelegd. In de Codex is voorzien dat de

procureur des Konings binnen een termijn van drie maanden kan beslissen, ofwel om strafrechtelijk te vervolgen of te seponeren, ofwel dat er tot de administratieve afhandeling kan worden overgegaan. Deze bepaling miskent de andere mogelijkheden die het Openbaar Ministerie heeft om een proces-verbaal strafrechtelijk af te handelen. Ze wordt dan ook aangepast zodat het Parket de volle autonomie over de wijze van strafrechtelijke afhandeling behoudt, waarbij seponering als een vorm van strafrechtelijke afhandeling moet beschouwd worden.

Verder wordt, omwille van de rechtszekerheid en het principe van gelijke behandeling, de termijn van drie maanden vervangen door een termijn van 90 dagen. Daarnaast wordt voorzien dat de voormelde termijn van 90 dagen eenmalig met ten hoogste 90 dagen verlengd kan worden, op dossierspecifiek gemotiveerd verzoek van het Openbaar Ministerie. Deze aanpassing geeft het Openbaar Ministerie meer ruimte in geval van complexere dossiers, terwijl de doorlooptijd toch zo kort mogelijk gehouden wordt. Op deze manier wordt gegarandeerd dat kort op de bal gespeeld kan worden, maar ook dat steeds voor de meest geschikte procedure gekozen kan worden.

Het principe dat, bij uitblijven van een beslissing van het Openbaar Ministerie binnen de vastgestelde termijn, de strafvordering vervalst en kan overgegaan worden tot administratieve afhandeling, zoals reeds voorzien in artikel 70, §3, van de Codex, blijft behouden. Hetzelfde geldt voor de mogelijkheid voor de aangeduide personeelsleden van het Departement om een protocol af te sluiten met het Openbaar Ministerie waarin wordt overeengekomen om bepaalde misdrijven in beginsel altijd administratief te vervolgen, zoals eerder voorzien werd in artikel 70, §4, van de Codex. Daar met de formulering 'Openbaar Ministerie' onvoldoende duidelijk is wie dit protocol kan afsluiten, wordt verduidelijkt dat het gaat om het college van procureurs-generaal. Verder wordt niet langer voorzien dat, in de gevallen vastgelegd in het protocol, het proces-verbaal niet naar het Openbaar Ministerie wordt gestuurd, zodat het Openbaar Ministerie te allen tijde de autonomie behoudt om te oordelen over de wenselijkheid om over te gaan tot strafrechtelijke afhandeling. Verder wordt gepreciseerd welke minimale inhoud het protocol moet bevatten en dat het protocol dient goedgekeurd te worden door de Vlaamse Regering en bekendgemaakt op de website van het departement. De Vlaamse Regering behoudt de machtiging om de maximale geldigheidsduur van het protocol vast te leggen.

Deze bepaling is noodzakelijk voor het voeren van het Vlaamse dierenwelzijnsbeleid. Zonder deze bepaling is het immers onmogelijk om een degelijke administratieve sanctioneringsprocedure te voeren voor die dossiers waarvoor het Openbaar Ministerie een administratieve afhandeling verkiest.

De materie leent zich ook tot een gedifferentieerde regeling, met specifieke regels voor dierenwelzijnsdossiers, en de weerslag op de federale bevoegdheid in deze is slechts marginaal. Er wordt immers niet geraakt aan de bevoegdheid van het Openbaar Ministerie om te bepalen welk sanctionerend spoor wordt gevolgd, en het Openbaar Ministerie werd geconsulteerd voor het vaststellen van de voorziene termijnen.

Gelet op het voorgaande is voldaan aan de toepassingsvoorwaarden van artikel 10 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen.

Artikel 17

Artikel 70 van de Codex wordt volledig vervangen. Dit artikel regelt de administratieve sanctieprocedure. Deze procedure bevat een aantal wijzigingen in vergelijking met de procedure zoals voorzien in de Codex.

Artikel 70 van de Codex voorziet reeds dat de door de Vlaamse Regering aangeduide personeelsleden van het Departement een administratieve geldboete

kunnen opleggen en, vooraleer dergelijke boete op te leggen, een alternatieve sanctie kunnen voorstellen. Dit wordt uitgebreid met de mogelijkheid om een geldsom, vergelijkbaar met een minnelijke schikking, voor te stellen.

Daarnaast wordt verduidelijkt dat niet enkel een administratieve geldboete opgelegd kan worden of een alternatieve sanctie of geldsom kan voorgesteld worden aan degene die het misdrijf heeft uitgevoerd, maar ook aan degene die er opdracht toe heeft gegeven of er zijn medewerking aan heeft verleend.

Om de rechtszekerheid en transparantie te vergroten, worden de factoren waarmee rekening wordt gehouden bij het bepalen van het bedrag van de administratieve boete of het voorstel van geldsom of bij het voorstellen van een alternatieve sanctie, vastgelegd. Het gaat hierbij om de ernst en de frequentie van het misdrijf en de omstandigheden waarin het werd gepleegd of beëindigd. Het principe dat het bedrag van de administratieve geldboete niet lager mag zijn dan de helft van het minimum, noch hoger dan het maximum van de boete die voor het misdrijf is bepaald, en dat, bij samenloop van overtredingen, de bedragen van de boetes kunnen samengevoegd worden, blijft behouden. Hetzelfde principe wordt voorzien in geval van het voorstellen van een geldsom.

Vooraleer over te gaan tot het opleggen van een administratieve geldboete, kunnen de aangeduide personeelsleden een alternatieve sanctie of een geldsom voorstellen. Paragraaf 4 herneemt de bepalingen voorzien in de Codex en voegt enkele verduidelijkingen toe. Om deze paragraaf in lijn te brengen met de nieuwe mogelijkheid om een geldsom voor te stellen, wordt een betalingstermijn van 90 dagen voorzien.

De mogelijke alternatieve sancties zijn identiek aan deze voorzien in de Codex. Ook het principe dat geen administratieve boete kan opgelegd worden als de alternatieve sanctie wordt uitgevoerd, blijft behouden. Uiteraard wordt dit principe ook ingevoerd in geval van tijdige betaling van de geldsom.

Verder wordt expliciet voorzien dat het voorstel van een alternatieve sanctie of een geldsom de procedure voor het opleggen van een administratieve geldboete schorst, en dat het voorstel van alternatieve sanctie of geldsom vervalt wanneer de sanctie niet tijdig of integraal wordt uitgevoerd, of de geldsom niet tijdig en volledig wordt betaald. In dat geval wordt de administratieve sanctieprocedure hervat.

Het voorstel van een geldsom is vergelijkbaar met een minnelijke schikking. Er is geen sanctie verbonden aan het niet betalen van de geldsom, maar de vrijwillige betaling heeft wel tot gevolg dat de administratieve sanctieprocedure vervalt. Bovendien kent deze procedure een kortere doorlooptijd, wat de periode van onzekerheid over de gevolgen van de overtreding voor de betrokkene beperkt. De toevoeging van deze optie biedt dan ook een gunstigere uitweg voor de overtreder, zonder dat de overtreding ongestraft blijft, wat toelaat om een efficiënter sanctioneringsbeleid te voeren. Hetzelfde geldt voor het principe van de alternatieve sanctie.

Paragraaf 5 verduidelijkt de procedure voor het opleggen van een administratieve boete. Deze verduidelijkingen creëren een grotere rechtszekerheid en vrijwaren de rechten van de betrokkene.

Er wordt bepaald dat de betrokkene met een beveiligde zending wordt geïnformeerd over de intentie om een administratieve geldboete op te leggen. Hij heeft een termijn van 30 dagen om een schriftelijk verweer in te dienen en kan de documenten waarop de boete gebaseerd is, inzien en er een kopie van ontvangen. Na ontvangst van het verweer of na afloop van de termijn van 30 dagen voor het indienen van het verweer, wordt een beslissing genomen en met een beveiligde

zending meegedeeld. In voorkomend geval moet de boete binnen 90 kalenderdagen na de definitieve beslissing worden betaald.

Verder bepaalt paragraaf 6 dat geen administratieve geldboete meer kan worden opgelegd of een alternatieve sanctie of een geldsom kan worden voorgesteld meer dan drie jaar na de datum van afsluiting van het proces-verbaal, in plaats van drie jaar na de feitelijke overtreding. Dit biedt meer duidelijkheid en zekerheid, daar het exacte moment van het begaan van de overtreding niet steeds gekend is of niet bepaald kan worden, bv. wanneer de betrokkene zijn hond niet laat identificeren. Het principe dat de daden van onderzoek of van vervolging tijdens deze termijn de loop ervan stuiten, en dat met deze daden een nieuwe termijn begint te lopen, zelfs ten aanzien van personen die hier niet bij betrokken waren, zoals voorzien in de Codex, wordt behouden. Wel wordt verduidelijkt dat deze nieuwe termijn begint te lopen vanaf de datum waarop het proces-verbaal dat volgt uit de nieuwe daden van onderzoek of van vervolging, is afgesloten.

Tot slot bevat paragraaf 7 een delegatie aan de Vlaamse Regering, luidens dewelke deze gemachtigd wordt om de procedurele en praktische modaliteiten te bepalen voor het opleggen van de administratieve geldboete en voor het voorstellen van de alternatieve sanctie of de geldsom.

Artikel 18

Artikel 71 van de Codex voorziet dat het bedrag van de administratieve geldboete wordt verhoogd met de opdecimen die van toepassing zijn op de strafrechtelijke geldboeten. Hetzelfde principe wordt ingevoerd voor het voorstel van geldsom. Dit garandeert dat het bedrag steeds aangepast zal zijn aan de actuele situatie.

Artikel 19 t.e.m. 21

Deze artikelen brengen de artikelen 73 t.e.m. 75 van de Codex in overeenstemming met het vernieuwde personeelsstatuut van de Vlaamse overheid. Er wordt niet langer gesproken over 'ambtenaren', maar over 'personeelsleden', waarbij de 'statutaire personeelsleden' de personeelsleden met gezagsfuncties zijn. Tevens wordt de artikelnummering waarnaar verwezen wordt in deze artikelen legistiek in lijn gebracht met de wijzigingen conform artikel 14 en 17 van dit decreet.

Artikel 22

In artikel 76 van de Codex worden verschillende wijzigingen aangebracht om verder te verduidelijken van welke personen persoonsgegevens verwerkt kunnen worden, evenals welke persoonsgegevens verwerkt kunnen worden. Deze verwerking van persoonsgegevens is noodzakelijk om te voldoen aan de verplichtingen die de Vlaamse Codex Dierenwelzijn van 17 mei 2024 oplegt aan het departement, het dossierbeheer in het kader van deze Codex en het garanderen van het dierenwelzijn, wat geldt als een dwingende reden van algemeen belang. Hiermee steunt de verwerking op de rechtvaardigingsgronden, voorzien in artikel 6, 1., c) en e) van de Algemene Verordening Gegevensbescherming.

De volgende categorieën van personen wiens persoonsgegevens kunnen verwerkt worden, worden toegevoegd:

1° personen die een mogelijke overtreding melden: in het kader van de opvolging van meldingen en de handhaving van de dierenwelzijnsregelgeving is het noodzakelijk om te kunnen nagaan wie een melding heeft ingediend en om de melder te kunnen contacteren voor bijkomende informatie of feedback;

2° de personen die contact opnemen met het departement: het gaat hierbij onder meer om personen die contact opnemen in het kader van lopende handhavingsdossiers, personen die informatie opvragen, vragen in het kader van

openbaarheid van bestuur, ... Het behandelen van dergelijke dossiers is niet mogelijk zonder de gegevens van de betrokken personen te verwerken;

3° de personen die verbonden zijn aan een van de in artikel 17 vermelde inrichtingen: het gaat hierbij om de effectief verbonden personen, zoals bijvoorbeeld de beheerder of de verantwoordelijke van een inrichting, en niet om particulieren die een huisdier aankopen of adopteren. Deze verwerking is noodzakelijk in het kader van de toepassing en handhaving van artikel 17 van de Codex;

4° de personen die betrokken zijn bij de activiteiten, vermeld in de artikels 25, 26 en 32 van de Codex: de toepassing en handhaving van de artikels 25, 26 en 32 van de Codex zijn niet mogelijk zonder verwerking van deze gegevens.

Voor wat betreft de persoonsgegevens die verwerkt kunnen worden, wordt gepreciseerd om welke gegevens het hierbij gaat. Gegevens als voor- en achternaam, telefoonnummer en e-mailadres zijn noodzakelijk voor het beheer van erkenningen, vergunningen, ..., de verwerking van meldingen en vragen, en het beheer van handavingsdossiers. Het rijksregisternummer laat toe om personen individueel te identificeren en een dossier onlosmakelijk te verbinden aan een bepaalde persoon en een bepaald dier, zodat derden door naamsverwarring niet onterecht betrokken worden in handavingsdossiers. Voor de personen die geen rijksregisternummer hebben, is het nummer van de identiteitskaart of het paspoortnummer noodzakelijk voor individuele identificatie. De contactgegevens van persoonlijke sociale media zijn noodzakelijk voor bepaalde type van handavingsdossiers, bv. voor de controle van de regels rond het adverteren voor de verhandeling van dieren.

Daarnaast worden volgende gegevens toegevoegd aan de lijst van gegevens die verwerkt kunnen worden:

1° de nummerplaat en het chassisnummer van voertuigen: deze gegevens zijn noodzakelijk voor de toepassing en handhaving van artikel 33 van de Codex;

2° de nationaliteit en de geboortedatum: deze gegevens zijn noodzakelijk onder meer voor de aflevering van getuigschriften van vakbekwaamheid zoals vermeld in artikel 33 van de Codex, waarbij verordening (EG) nr. 1/2005 van de Raad van 22 december 2004 inzake de bescherming van dieren tijdens het vervoer en daarmee samenhangende activiteiten en tot wijziging van de Richtlijnen 64/432/EEG en 93/119/EG en van Verordening (EG) nr. 1255/97, voorschrijft dat de nationaliteit en de geboortedatum op het getuigschrift vermeld moeten worden;

3° de identificatienummers van dieren, noodzakelijk om dieren individueel te kunnen identificeren en registreren in het kader van artikel 14 van de Codex en voor de handhaving van de dierenwelzijnsregelgeving;

4° het ordenummer van dierenartsen: dit nummer laat toe om in het kader van erkenningsdossiers voor inrichtingen voor dieren en handavingsdossiers te garanderen dat een dierenarts het recht heeft om de diergeneeskunde uit te oefenen en om een dierenarts individueel te kunnen identificeren als beoefenaar van het beroep;

5° bankrekeningnummers: de verwerking hiervan is noodzakelijk in het kader van de opvolging van de betaling van retributies en administratieve sancties, opgelegd in toepassing van de Codex;

6° de sancties, andere dan strafrechtelijke veroordelingen: de Codex voorziet reeds de verwerking van gegevens over strafrechtelijke veroordelingen. Met deze toevoeging wordt ook de verwerking van gegevens over andere sancties dan strafrechtelijke veroordelingen mogelijk gemaakt. Deze verwerking is noodzakelijk voor de opvolging van de uitvoering van sancties en voor het bepalen van prioriteiten in het kader van de handhaving van de Codex en zijn uitvoeringsbesluiten. Daarnaast is deze informatie ook noodzakelijk onder meer voor de behandeling van aanvragen in het kader van artikel 33 van de Codex, waarbij artikel 10 van Verordening 1/2005 voorziet dat geen vergunning mag afgeleverd worden als de aanvrager of zijn vertegenwoordiger zich in de drie jaar voorafgaande aan de datum van de aanvraag schuldig heeft gemaakt aan ernstige

overtredingen van de communautaire en/of de nationale wetgeving inzake de bescherming van dieren. Zoals geldt voor de gegevens over strafrechtelijke veroordelingen, zullen ook de gegevens over andere sancties uitsluitend verwerkt worden door de personen, aangeduid in toepassing van artikel 64, §1, eerste lid, en 70, §2, zoals gewijzigd met dit ontwerp, en de personen belast met de toepassing van artikel 33 van de Codex;

7° het voogdijschap, de voorlopig bewindvoerder, de internering en de plaatsing: deze gegevens zijn noodzakelijk in geval van handavingsdossiers waarbij personen waarop dit van toepassing is betrokken zijn, teneinde de (mate van) verantwoordelijkheid te kunnen bepalen en te kunnen inschatten of er voldoende garanties dat het welzijn van in beslag genomen dieren in geval van teruggave aan de eigenaar niet langer geschaad zal worden.

Tot slot wordt de delegatie aan de Vlaamse Regering om te bepalen aan welke entiteiten en voor welke doeleinden de verwerkte persoonsgegevens kunnen meegedeeld worden, geschrapt. Tegelijk wordt een nieuwe paragraaf 4 toegevoegd, die bepaalt dat de verwerkte gegevens kunnen meegedeeld worden aan het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen (FAVV), voor wat betreft de gegevens die noodzakelijk zijn voor het uitvoeren van controles in het kader van de dierengezondheidswetgeving. Dierengezondheid en dierenwelzijn liggen immers dicht bij elkaar, en de betrokken controle-instanties voeren vaak controles uit op dezelfde locaties. Net zoals het Departement in de uitoefening van zijn controle-opdracht in het kader van dierenwelzijn regelmatig persoonsgegevens nodig heeft die worden verwerkt door of in opdracht van de federale overheid, geldt ook dat de betrokken federale controle-instantie, met name het FAVV, in het kader van zijn controle-opdracht regelmatig gegevens nodig heeft die verwerkt worden door of in opdracht van het Departement. Het gaat dan bv. om gegevens van inrichtingen waar dieren gehouden worden (honden- en kattenkwekerijen, dierenasielen, dierentuinen, ...), of om registratiegegevens van honden of katten. Om deze reden is het noodzakelijk om deze gegevensuitwisseling decretaal vast te leggen. Dit neemt niet weg dat ook aan andere overheidsdiensten op hun vraag gegevens kunnen meegedeeld worden, op voorwaarde dat deze vraag kadert in een onderzoek, dat zij de bevoegdheid hebben om deze gegevens op te vragen en dat de vraag proportioneel is. Dergelijke sporadische vragen worden individueel behandeld en getoetst om de gegevensbescherming maximaal te vrijwaren.

Artikel 23 en 24

Artikel 23 en 24 brengen taalkundige verbeteringen aan in respectievelijk artikel 82, §2, en artikel 84 van de Codex.

Artikel 25

Dit artikel heft artikel 86, 7°, van de Codex op aangezien deze bepaling wordt opgeslorpt door de wijzigingen, doorgevoerd in toepassing van onderhavig decreet.

Artikel 26

Dit artikel voorziet dat de bepalingen die artikels van de Codex met een latere datum van inwerkingtreding wijzigen, en de hieraan gerelateerde nieuwe bepalingen, in werking treden op hetzelfde moment als het gewijzigde artikel (waaronder de bepalingen die betrekking hebben op de administratieve sanctieprocedure). Voor de overige bepalingen geldt de normale termijn voor inwerkingtreding.

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Matthias DIEPENDAELE

De Vlaamse minister van Begroting en Financiën, Vlaamse Rand, Onroerend
Erfgoed en Dierenwelzijn,

Ben WEYTS